

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Π.Ι.Ν. ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Όπως είναι γνωστό, στη χώρα μας πέρα από την οικονομική κρίση των τελευταίων ετών, ήρθε και προστέθηκε και η μεγάλη παγκόσμια κρίση της πανδημίας, με σημαντικές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της οικονομικής, κοινωνικής και προσωπικής ζωής. Επιπτώσεις που επηρεάζουν σοβαρά πέρα των άλλων και τη δημόσια υγεία, καθώς σχετίζεται με κακές συνθήκες διαβίωσης, αύξηση της ανεργίας και των αγχωλογικών προβλημάτων που οδηγούν σε αύξηση της κατάχρησης ουσιών, κατάθλιψη και φαινόμενα βίας και παραβατικότητας.

Οι επιπτώσεις αυτές πλήττουν περισσότερο τις οικονομικά και κοινωνικά ασθενέστερες ομάδες, όπως τα άτομα και τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος, τους χρόνια πάσχοντες, τους μετανάστες, τους χρήστες ουσιών κ.ά. Περισσότεροι άνθρωποι αναμένεται να εμπλακούν σε διάφορες μορφές εθισμού τα επόμενα χρόνια (τυχερά παιχνίδια, αλκοόλ, διαδίκτυο και κάθε μορφής ναρκωτικών) με αρνητικές επιπτώσεις για τους ίδιους, τις οικογένειές τους και την κοινωνία.

Η εξέλιξη του φαινομένου των εξαρτήσεων είναι παγκόσμια και οι τρόποι αντιμετώπισης ποικίλουν από χώρα σε χώρα, από πολιτισμό σε πολιτισμό.

Σε αυτήν την ήδη ανησυχητική εικόνα έρχεται να προστεθεί η πανδημία Covid 19 και η καραντίνα για την οποία παρότι οι προβλέψεις ήταν ότι θα δυσχέρανε την ζήτηση και διαθεσιμότητα των ναρκωτικών ουσιών, οι μελέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του EMCDDA δείχνουν ότι δεν επηρεάστηκε σημαντικά. Αντιθέτως, συνεχίζει να παρατηρείται κίνδυνος για τη προσωπική και δημόσια υγεία εξαιτίας της διαθεσιμότητας και της χρήσης ενός ευρέος φάσματος ουσιών, συχνά υψηλής δραστηριότητας ή καθαρότητας.

Η εξάπλωση των εξαρτήσεων είναι ένα φαινόμενο για το οποίο συνυπεύθυνοι είμαστε όλοι μας: **Πολιτεία, Θεσμοί και Πολίτες** και από κοινού πρέπει να δράσουμε.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων όπως και στις υπόλοιπες Περιφέρειες της Ελλάδας τα στατιστικά δεν είναι ενθαρρυντικά ειδικότερα για τους νεότερους σε ηλικία. Συγκεκριμένα, ανησυχητικά είναι τα αποτελέσματα των εκθέσεων του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών, & Ιατρικής Ακριβείας «Κώστας Στεφανής» ΕΠΙΨΥ για τους μαθητές ηλικίας 16 ετών. Σύμφωνα με την έρευνα ESPAD-Ελλάδα παρατηρείται σημαντική αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη στο ποσοστό των 16χρονων που θεωρούν «ακίνδυνη» τη δοκιμή, την περιστασιακή και τη συστηματική χρήση της κάνναβης καθώς και σημαντική αύξηση στο ποσοστό αυτών που θεωρούν «εύκολη» την πρόσβαση στην κάνναβη. Χαρακτηριστική είναι επίσης και η αύξηση εμφανίσεων νέων ψυχοδραστικών ουσιών μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται τα νέα συνθετικά κανναβινοειδή και τα νέα συνθετικά οπιοειδή. Αυτό το γεγονός μπορεί να επιβεβαιωθεί και με τον διαρκώς αυξανόμενο αριθμό κατασχέσεων ναρκωτικών από την Ελληνική Αστυνομία.

Όμως τα ναρκωτικά δεν είναι το μόνο πρόβλημα με οποίο έρχεται αντιμέτωπη η κοινωνία. Ιδιαίτερα υψηλές τιμές έχουν και οι δείκτες της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ τόσο

στις μικρές όσο και στις μεγαλύτερες ηλικίες, τα τυχερά παιχνίδια που περισσότεροι από ένας στους 5 βρίσκονται σε κίνδυνο για παθολογική ενασχόληση με το στοιχηματισμό αλλά και της ενασχόλησης με τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια με 3 στους 5 εφήβους να περνούν παραπάνω από 4 ώρες στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και 1 στους 3 στα παιχνίδια τις καθημερινές με τα ποσοστά να αυξάνονται περαιτέρω τα Σαββατοκύριακα.

Τη δύσκολη αυτή περίοδο οι οργανισμοί κοινωνικής φροντίδας καλούνται λοιπόν να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες του φαινομένου των εξαρτήσεων, να φροντίσουν για την πρόληψη, απεξάρτηση αλλά και την κοινωνική ένταξη.

Ως Περιφέρεια Ι.Ν. δημιουργήσαμε μια κοινωνική συμμαχία με στόχο την πρόληψη και καταπολέμηση των προβλημάτων εξάρτησης. Με τη σύμπραξη κοινωνικών ή θεσμικών φορέων συμμετέχουμε στην προσπάθεια τους μεταφέροντας μέσω δράσεων, μηνύματα πρόληψης, δημιουργικής απασχόλησης, συμμετοχικότητας και θετικής στάσης ζωής ενώ υποστηρίζουμε την οικονομοτεχνική υποδομή και το έργο τους με εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.

Συμπαραστεκόμαστε σε όλους τους φορείς της Περιφέρειας μας που ασχολούνται με την αντιμετώπιση των ζητημάτων των εξαρτημένων συμπολιτών μας, ούτως ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν την πολύτιμη κοινωνική προσφορά τους.

Αναλυτικότερα :

α. με ετήσια χρηματοδότηση ανα Δομή :

ΦΟΡΕΑΣ	ΠΟΣΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ Π.Ι.Ν. (σε ευρώ)
Κέντρο Πρόληψης "Ν.Μώρος" Π.Ε ΚΕΡΚΥΡΑΣ	20.099,0
Κέντρο Πρόληψης "Η Στοργή" Π.Ε. Ζακύνθου	22.932,0
Κέντρο πρόληψης Κεφαλονιάς και Ιθάκης "Απόπλους" Π.Ε Κεφαλονιάς	19.502,0
Κέντρο Πρόληψης Λευκάδας "ΔΙΑΥΛΟΣ" Π.Ε. Λευκάδας	19.217,0

β. στο πλαίσιο του Ε.Π. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων εντάχθηκαν 3 έργα πρόληψης, συμβουλευτικής υποστήριξης ατόμων κατά των εξαρτήσεων που υλοποιούν ο ΟΚΑΝΑ και το ΚΕΘΕΑ, που καλύπτει την λειτουργία τους για τρία χρόνια, προϋπολογισμών 451.401,0 ευρώ , 357.890,0 ευρώ και 338.690,0 ευρώ για την Π.Ε. Κέρκυρας και Π.Ε. Κεφαλλονιάς.

ΠΡΑΞΗ	ΠΟΣΟ Π.Υ. (σε ευρώ)
Πρόγραμμα Υπηρεσιών Πρόληψης - ΟΚΑΝΑ	451.401,0

Πολυδύναμο Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, με έδρα τη Κεφαλλονιά	357.890,0
Πολυδύναμο Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, με έδρα τη Κέρκυρα	338.690,0

Με αυτό τον τρόπο, η Περιφέρεια Ι.Ν έχει δημιουργήσει ένα δίκτυ κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης για τις ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, ενισχύοντας τις κοινωνικές δομές και υποδομές .

Προσπαθούμε να διασφαλίσουμε τη λειτουργία τους και για τα επόμενα χρόνια και επιπλέον να δημιουργήσουμε νέες υποδομές χρηματοδοτώντας την υλοποίηση νέων προγραμμάτων, ώστε να είναι πιο αποτελεσματικές οι προσπάθειες των αρμοδίων φορέων.

Για την αντιμετώπιση όμως του προβλήματος των ναρκωτικών και γενικότερα για την αντιμετώπιση της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών από τους νέους ανθρώπους , χρειάζεται μια νέα άποψη και φιλοσοφία για τον πολύπλευρο ρόλο και των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

- Να ενσωματώσουμε στην κοινωνία τους ασθενέστερους και τους μειονεκτούντες ανεξαρτήτως ιθαγένειας για να τους απαλλάξουμε από τη δυσαρέσκεια για την ζωή και την περιφρόνηση τους από την κοινωνία που συχνά αποτελεί αιτία εισόδου στους σκοτεινούς κύκλους της τοξικομανίας.
- Να στηρίξουμε θεσμούς και πρωτοβουλίες, όπου οι οικογένειες μπορούν να ζητούν βοήθεια για τα παιδιά τους, να καλύψουμε το έλλειμμα κοινωνικής αλληλεγγύης που παρατηρείται στις μέρες μας με θεσμικές παρεμβάσεις και να δημιουργήσουμε δομές που να στεγάζουν και να θεραπεύουν τα προβλήματα των οικογενειών και των νέων ανθρώπων, γιατί συχνά μικρές ανισορροπίες στην οικογένεια οδηγούν τα μέλη τους σε κρίση, όπως είναι η τοξικομανία και ο αλκοολισμός.
- Να οργανώσουμε δομές πρωτοβάθμιας πρόληψης, με εντοπισμό των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, των οικογενειών και των ατόμων, με στόχους στην ψυχοκοινωνική στήριξη και ένταξη μέσω της εκπαίδευσης , της απασχόλησης και της δημιουργίας.
- Να βοηθήσουμε τα παιδιά και να στηρίξουμε τις ευάλωτες οικογένειες μέσω ενός δικτύου γονεϊκής φροντίδας.
- Να προλάβουμε μέσω των στόχων της δευτερογενούς πρόληψης, την επιβάρυνση της υγείας των ήδη χρηστών σκληρών ναρκωτικών , με τη δημιουργία ενός δικτύου ιατρικής φροντίδας και τη δικτύωση των υπηρεσιών του ΟΚΑΝΑ , με τις υπάρχουσες υπηρεσίες υγείας του δημοσίου τομέα.

Εκτός από τις πολιτικές πρόληψης, η δημιουργία νέων πολυδύναμων θεραπευτικών κέντρων σε ολόκληρη την Περιφέρεια είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την αντιμετώπιση του φαινομένου των εξαρτήσεων, μέσα από διαδικασίες βασισμένες σε σύγχρονες μεθόδους .

Η Περιφερειακή Αρχή υπολογίζει ότι η λειτουργία του Κοινωνικού Παρατηρητηρίου θα συμβάλλει ουσιαστικά στην έρευνα για τις διαστάσεις και την ιδιαιτερότητα του σοβαρού προβλήματος των εξαρτήσεων και των ευάλωτων ατόμων.

Δεν δικαιούμαστε λοιπόν, να κλείνουμε τα μάτια απέναντι στο πρόβλημα. Και η Περιφέρεια Ι.Ν. δεν το έκανε και δεν θα το κάνει ποτέ. Αντιθέτως, θα συνεχίσει να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των εξαρτήσεων, με συγκεκριμένα έργα και δράσεις ούτως ώστε να καταστήσουμε λιγότερο ή περισσότερο ικανούς τους νέους να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της εποχής και των αγώνων της ζωής, χωρίς την απατηλή «βοήθεια» ουσιών και μέσω άλλων εξαρτητικών συμπεριφορών.

Με εκτίμηση ,

Αντιπεριφερειάρχης Κοιν.Συνοχής ,Δημ.Υγείας

και Απασχόλησης Ιονίων Νήσων

Κωνσταντίνος Ζορμπάς